

شاهه عبداللطيف (عيسوي 1689 - عيسوي 1752) سنڌيءَ جو عظيم شاعر ۽ دنيا جي چونڊ شاعرن شڪسپيئر، هومر، ملٽن ۽ ڪاليداس جو مٿ ۾ مڃيو وڃي ٿو. هو سنڌ ۽ هند ۾ ’پٽائي‘ ۽ ’پٽائي گھوٽ‘ جي نالي سان مشهور آهي. شاهه جي ڪلام جو سمورو خزانو ’شاهه جو رسالو‘ ۾ ڏنل آهي. شاهه سائين هن بيت ۾ مارئيءَ جي پرينءَ ۽ وطن جي حب جو ذڪر ڪيو آهي.

ٻڌو، ڳايو ۽ سمجھو.

اَڪر پڙهه اَلَف جو، وَرَق سَپ وسار،
اندر تون اُجار، پَنا پڙهندين ڪيترا.
پريان سنڌي پارَ جي، مڙِيئي مِنائِي،
ڪانهي ڪڙائي، چَڪين جي چيت ڪري.
هُوَ چَوَنئي، تون مَر چَوَ واتان وَرائِي،
اُڳ اَڳرائِي جو ڪري، خطا سوڪائي.
پاند ۾ پاڻي، ويو ڪيڻي وارو ڪين ڪي.
واجهائي وطن کي، ساري ڏيان ساه،
بت منهنجو بند ۾ قيد م ڪريجاه،
پرڏيهائي پرينءَ ري ڌار م ڌريجاه.
ٿڌي وسائج ٿر جي، مِتي مِئيءَ مٿاه،
جي پويون ٿئي پَساه، تہ نجاه مڙه ملير ڏي.

نوان لفظ

اَلَف - ايشور	ورق - صُفحو	سنڌي - جي
پارَ - طرف	ڪڙائي - ڪوڙاڻ	چيت - ڏيان
مَر - نَه	خطا - سزا	واجهائي - ياد ڪري
بُت - شرير	پَساهه - ساهه	نجاه - موڪلج
مڙه - لاش		

آپياس

سوال ۱. هيٺين سوالن جا جواب هڪ جملي ۾ لکو.

(الف) ايشور کي ياد ڪرڻ لاءِ شاعر ڇا چيو آهي؟

(ب) پرينءَ بابت ڇا چيل آهي؟

(ب) خطا نه ڪائڻ لاءِ ڇا ڪرڻ گهرجي؟

سوال ۲. هيٺين سوالن جا جواب ٿوري ۾ لکو.

(الف) 'اندر تون اُچار' مطلب سمجهايو.

(ب) وطن بابت شاه صاحب ڇا چيو آهي؟

(ب) ملير جي مٽيءَ لاءِ مارئيءَ ڇا چيو آهي؟

سوال ۳. هيٺ ڏنل ستون پوريون ڪريو.

(ن) اکر پڙه ڪيترا.

(ت) اَڙه اَڙائي ڪيئن ڪي.

(ت) ٿڌي وسائڻ ملير ڏي.

پورڪ آپياس

(۱) شعر - بند تي عملي ڪاريه.

اڪر پڙه الف جو وارو ڪين ڪي.

(۱) هيٺين جا هر - آوازي لفظ چونڊي لکو.

(الف) هار، مار،

(ب) ڪيو، چيو،

(۲) هڪ لفظ ۾ جواب لکو.

(الف) 'نم' لاءِ لفظ -

(ب) 'الف' لفظ جي معنيٰ

(ڪ) 'حرف' معنيٰ ڏيکاريندڙ لفظ

(د) 'شريز' لاءِ ڪم آيل لفظ

(۳) ساڳئي اکر سان شروع ٿيندڙ لفظ ڳولهيو.

مثال: اڪر	-	الف	-	اندر
(الف) ورق	-		-	
(ب) پنا	-		-	
(ڪ) ڪيترا	-		-	
(د) م	-		-	

(۴) 'هو چوئي تون مَر چَو' اها چوئي سمجهايو.

(۵) 'عمر، مارئي' جي آکاڻي انٽرنيٽ ذريعي پڙهو ۽ ڪلاس ۾ اچي پنهنجي لفظن ۾ ٻڌايو.